A°. 1848. N°. 125.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is ƒ5 in de drie maanden.

DINGSDAG 20 JUNI.

De prijs der Advertentiën is van *een* tot *vijf* regels, ƒ1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berigten.

HONGARIJE.

Pesth, 10 *juni.* Wij hebben eene gewigtige tijding mede te deelen: de Ban van Croatië wil den Keizer niet gehoorzamen. Wanneer dit bevestigd wordt, dan is de Zuid-Slawische beweging het punt van beslissing genaderd. De *Breslauer Ztg.* meldt onder bovenstaande dagteekening: gisteren nacht had bij den Erfhertog *Stephan* een ministerraad van drie uren plaats. De uit Agram door een' courier overgebragte tijdingen maakten het onderwerp der beraadslaging uit. De Ban van Croatië *F. M. L. Jellachich* had aan de uitdrukkelijke bevelen des Konings geen gevolg gegeven. Hij is niet naar den Koning gereisd, maar heeft den 5den dezer de door hem uitgeschrevene vergadering onwettig geopend en zich zelfs met eene ongehoorde pracht als Ban van Croatië door den aartsbisschop *Rajacsics* laten inwijden. Uit het Slawische committaat van Noordelijk Hongarije heeft de regering berigten ontvangen, die voor eenen inval der Czechen doen vreezen. De Serviërs in Neusatz en Groszkikinda zijn in opstand. 800 gewapende Serviërs trokken uit Servië op het Hongaarsch gebied, en een gedeelte van het grensbataillon, dat meerendeels uit Serviërs bestaat, zoude hunne partij gekozen hebben. Zij trokken plunderend over Semlin naar Tittel voort; verscheidene stoombooten werden geplunderd. Van het garnizoen in Peterwardein is echter een bataillon tegen de Serviërs uitgetrokken en verspreidde door kartetsvuur dood en verderf onder hen. De opstand in Neusatz en Groszkikinda is officiëel bekend, alsmede een kleine inval uit Servië; het overige behoeft nog bevestiging. Het geheele garnizoen van deze stad zal dezer dagen naar de grenzen marcheren.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 15 *juni.* Ter gelegenheid van een wetsontwerp, door de Nassausche regering aan de Kamer der Afgevaardigden aangeboden, heeft dezelve zich bijna met algemeenheid van stemmen verklaard tegen het bijbehouden van het gebruikelijke formulier: »wij *Adolf, door Gods genade*" dat, naar het oordeel der Kamer, niet meer met den nieuwen staat van zaken strookt. Ondanks de voorstellingen der regerings-commissarissen werd besloten dit formulier niet meer toe te laten. Ook het ontwerp van wet, waarnaar de interessen der schatkistbilletten van 4 tot 5 pCt. zouden verhoogd worden, werd verworpen, daar men vreesde, dat door dit middel het bare geld aan de circulatie onttrokken kon worden, om zich in de schatkist op te hoopen.

Frankfort, 16 *juni.* Al de reeds bekende voorstellen van de commissie der Nationale Vergadering voor de zamenstelling van een centraal bestuur hebben, zoo men verneemt, bij de commissie zelve eene zeer groote wijziging ondervonden. Het denkbeeld, dat de drie leden van dat bestuur door Oostenrijk, Pruisen en de overige Duitsche staten voorgesteld zoude worden, had bij de linkerzijde en het centrum veel tegenkanting ondervonden, zoodat nu de commissie zou hebben besloten voor te stellen: dat de drie leden van het voorloopig centraal bestuur door de Nationale Vergadering zelve uit haar midden zouden worden gekozen. De linkerzijde en het centrum zouden het deswege reeds eens zijn. Men noemt als kandidaten: den heer *v. Möhring* (van Weenen, Oostenrijkschen gezant bij en voorzitter van de bondsvergadering) den heer *v. Beckerath* (van Crefeld) of den heer *Camphausen*, en den heer *Mathy* (van Mannheim).

Flensburg, 12 *juni.* De stemming is hier alles behalve gunstig en men behoeft, om zoo te zeggen, slechts een blik in de stad te werpen, om partijzucht en tweespalt te ontdekken. Trots de Duitsche vanen die in het zuiden der stad wapperen, trots de Duitsche soldaten die men bij iederen stap ontmoet, trots het geheele uitwendige voorkomen van de stad en hare inwoners, dat wezenlijk Duitsch schijnt te zijn en het ook is, kan de gezindheid van vele inwoners voor Denemarken niemand ontgaan.

— Gisteren avond werd hier het gerucht in omloop gebragt, dat men bij Haderslehen aan het vechten was. Afdeelingen van Sleeswijk-Holsteinsche militairen waren namelijk Haderslehen binnengerukt, hadden alstoen voorposten in de rigting van Christiansfeldt uitgezet, en zoodoende op den vijand gestooten, bij welke gelegenheid verscheidene gewonden vielen. Nadere berigten daaromtrent zijn nog niet aangekomen, ook niet wegens de sterkte des vijands, die zich in de laatste dagen bij Kolding heeft verschanst. Onze troepen hebben zich weder van Haderslehen tot bij Hoptrup teruggetrokken en daar eene stelling ingenomen, naar welke plaats ook uit Apenrade versterking zal afgezonden worden. — In de Gjenner bogt hebben de Denen mede troepen aan wal gezet, terwijl ten gelijken tijde te Apenrade een stoomschip en twee kanonneerbooten gearriveerd zijn.

— Men ziet met eenigen grond te gemoet, dat generaal *v. Wrangel* binnen kort weder voorwaarts rukken zal, ofschoon het niet onwaarschijnlijk is dat hij eerst de bereids van Hanover in aantogt zijnde versterking zal afwachten, alvorens weder aanvallender wijze te werk te gaan en de Köningsau voor de tweede maal over te trekken. Een gedeelte van voornoemde versterking, waarbij zich ook artillerie bevinden moet, werd reeds heden verwacht. Of ook nog Pruisen den togt zullen medemaken, hieromtrent loopen de meeningen uiteen.

Berlijn, 15 *juni.* De afgeloopen nacht is rustiger geweest dan de voorvallen van gisteren deden verwachten. Het volk verlangde dringend wapenen uit het tuighuis; de burgerwacht gaf aan deze begeerte niet toe, hetgeen betreurenswaardige botsingen ten gevolge had. De burgerwacht moest van hare vuurwapenen gebruik maken, waardoor de verbittering des volks nog werd vermeerderd. Eenigen uit het volk zijn gedood en aan beide zijden zijn velen gewond. Omstreeks 10 ure des avonds losten het gewapende handwerkers-*verein* en het gewapende korps studenten de burgerwacht bij het tuighuis af; zij konden echter aan het volk geen' genoegzamen weêrstand bieden, zoodat het er in slaagde, om zich van nagenoeg 2000 stuks wapenen van verschillende soort meester te maken. De burgerwacht heeft kort daarop wederom 300 stuks afgenomen. Eene poging om wapens uit de bewaarkamer van den schouwburg te halen, werd driemalen door de burgerwacht moedig afgewezen. Verscheiden wapenwinkels zijn geplunderd. Van verdere buitensporigheden heeft men niets vernomen. Gedurende den nacht zijn door de burgerwacht vele arrestatiën bewerkstelligd. Bij het begin van den oploop trokken de militairen uit de stad, en keerden eerst des morgens ten 3 ure terug, toen alles rustig was. Heden heerscht hier nog veel beweging. Of het heden avond of in den nacht weder tot ongeregeldheden zal komen, kan niet worden voorzien. Zonder militaire hulp zal het niet zoo spoedig tot rust komen. Vele familiën hebben, ten gevolge der voorvallen van gisteren, heden morgen in allerijl Berlijn verlaten. Het grootst gedeelte der garde-du-corps heeft verklaard onder geenerlei omstandigheden naar Berlijn in garnizoen terug te willen keeren. De tijdelijke bevelhebber der burgerwacht zou, naar men wil, heden nacht reeds zijn kommando hebben neêrgelegd.

Men zegt, dat ook te Potsdam en Charlottenburg het volk zich gisteren avond onrustig heeft gedragen.

Berlijn, 16 *juni.* In ons ministerie *Camphausen* zijn veranderingen ophanden. De heeren graaf *von Schwerin*, minister van Onderwijs, graaf *von Canitz*, minister van Oorlog en baron *von Arnim*, minister van Buitenlandsche Zaken, zouden hun ontslag reeds genomen hebben. Ter ondersteuning der burgerwacht zijn gisteren en heden de drie bataillons van de landweer alhier opgerigt. De »vereenigde landweer van Berlijn" (men weet niet, of dit eene bepaalde club of vereeniging is) heeft heden bekend gemaakt dat zij gelijk de burgerwacht hunne opperhoofden vrij kiezen, onder den chef van de burgerwacht staan en waarborgen willen hebben, dat zij, volgens belofte, alleen tot de dienst binnen het gebied der stad zullen gebruikt worden.

— Volgens bijzondere berigten uit West-Pruisen naderen de in het koningrijk Polen te zamen getrokkene Russen op eene dreigende wijze de Pruisische grenzen, en wordt Thorn met den meesten spoed gewapend en in staat van verdediging gebragt.

Weenen, 14 *juni.* De *Wiener Ztg.* bevat, in haar nommer van heden, twee keizerlijke besluiten, het eerste gedagteekend: *Weenen*, 2 *juni*, het tweede *Weenen*, 7 *juni*, alhoewel het openbaar bekend is, dat zich de Keizer op die dagen niet te Weenen bevonden heeft. Bij het eerste besluit wordt de nationale bank gemagtigd, om banknoten van een en twee guldens groot uit te geven, zijnde tevens ieder verpligt, om de billetten dezer bank bij alle betalingen volgens derzelver volle nominale waarde aan te nemen. Bij het tweede besluit wordt bepaald, dat met ultimo december e. k., alle arbeids- en dienstverpligtingen, voortspruitende uit eigendomsregt of tiendpligtigheid, volgens de daarbij gemaakte bepalingen, door eene schadeloosstelling in geld vervangen zullen worden.

— De Keizer heeft uit Innsrpuck eene proclamatie aan de bewoners van Neder-Oostenrijk gerigt, waarbij hij zijne tevredenheid te kennen geeft over de bewijzen van getrouwheid, hem gegeven bij zijn bezoek aan de Tyrolers; voorts dat al zijne volken bouwen en vertrouwen kunnen op de geheele vervulling der door hem gedane beloften, en dat hij, om die beloften te spoediger te verwezenlijken, zelf den rijksdag te Weenen zal komen openen, in zoover aldaar rust en orde, vrede en verzoening zullen tot stand gebragt zijn.

— Wij hebben nog geene uitvoerige berigten uit Praag ontvangen. Sedert gisteren nacht 11 uur brengt de telegraaf geene tijdingen meer over; het schijnt dat deze bij Praag vernield is; de post is ook niet aangekomen. Alle andere berigten uit Praag zijn onzeker; zoo vertelde men dat *Faster*, het hoofd der ultra-Czechische partij, door zijne eigene aanhangers vermoord zou zijn, er zouden huizen geplunderd en weerloozen vermoord zijn; wij hopen morgen nadere berigten te ontvangen.

ENGELAND.

Londen, 17 *juni.* Hier ter stede zal onder toezigt van den heer *Guizot* en den prins *von Metternich* een nieuw dagblad in de Fransche taal het licht zien, getiteld *le Spectateur de Londres.* In het prospectus herkent men de pen van den heer *Guizot* in stijl en denkbeelden.

— De vermaarde *Thomas Steele*, de volgeling en onvermoeide bewonderaar van *O'Connel*, is eergisteren avond, na een vrij langdurig lijden, hier ter stede overleden.

— In deze week zijn te Manchester, Leeds, Worchester, Berwickon-Tweed, Deal, Lewes, enz. vergaderingen gehouden, om te beraadslagen over de verlangde parlementaire hervorming.

FRANKRIJK.

Parijs, 16 *juni.* Het tooneel is al wederom geheel en al veranderd. De Nationale Vergadering is op het punt om *Lodewijk Bonaparte* van zijne benoeming als vertegenwoordiger vervallen te verklaren zoo niet hem aan een nog gestrenger oordeel te onderwerpen; ziehier wat tot dezen ommekeer aanleiding gegeven heeft.

De Vergadering was bezig over de concept-wet tot vereeniging van Algerië met Frankrijk te raadplegen en de heer *Pierre Leroux* had ter gelegenheid dier discussie eene uiteenzetting zijner socialistische leerstellingen gegeven, waarbij hij door den heer *Goudchaux* beantwoord was, toen de president *Sénard* berigt gaf, dat hij op het oogenblik eenen brief van den burger *Lodewijk Bonaparte* ontving, welks schrijven, hij vervolgens voorlas; het luidde aldus:

»*Londen*, 14 juni 1848.

»*Mijnheer de president!*

»Ik stond op mijn vertrek om mij op mijnen post te vervoegen, toen ik vernam dat mijne verkiezing aan onlusten en noodlottige dwalingen, tot voorwendsel strekt.

»Ik weerspreek alle verdenking, tot welker voorwerp men mij gemaakt heeft, want ik tracht niet naar het bewind. Zoo het volk mij pligten oplegt,

zal ik die weten te vervullen. Maar ik verloochen allen, die zich van mijnen naam bediend hebben, om wanorde aan te stoken.

»Mijn naam is, voor alle andere dingen, eene leus van orde, van nationaliteit, van roem, en liever dan stof tot wanorde en scheuringen te leveren, zou ik in ballingschap willen blijven.

»Ik zend u hiernevens afschrift van den dankzeggingsbrief, dien ik aan al de kiezers, die mij wel hebben willen benoemen, gerigt heb.

»Heb de goedheid, mijnheer de president, dezen brief wel aan mijne ambtgenooten te willen mededeelen en ontvang enz. enz."

Reeds bij de tweede zinsnede was de voorlezing van dezen brief door beweging onder de vertegenwoordigers gestoord geworden; thans berstte de opschudding nog veel geweldiger los, zoodat men dacht dat de zitting opgeheven was. Toen men echter den minister van Oorlog, generaal *Cavaignac*, het spreekgestoelte zag beklimmen, herstelde zich de rust. De generaal merkte voornamelijk aan, dat in den brief niet eene eenige maal het woord *republiek* voorkwam; dit werd door de vergadering met het geroep van *leve de republiek!* beantwoord. De heer *Baune* zeide: »Burgers ik kom in aller naam tegen de oorlogsverklaring protesteren, welke de pretendent ons toewerpt. Wij willen geene pretendenten, maar ik begeer dat Frankrijk wete, hoe die onbedachte uwe edelmoedigheid beantwoord heeft. Overigens lever ik den brief dien gij hebt hooren voorlezen, aan al de verachting over, welke hij verdient."

De heer *Anthonie Thouret* zeide: »Te oordeelen naar de ontroering, die ons allen bezield, is het blijkbaar, dat hier niet dan verdedigers der republiek aanwezig zijn. Evenwel wensch ik in het schrijven, dat gij gehoord hebt, bijzonder eene uitdrukking te doen opmerken: *Zoo het volk mij pligten oplegt, zal ik die weten te vervullen.* Dit is blijkbaar eene oproeping tot opstand. Ik vorder dat er oogenblikkelijk besloten worde, dat *Lodewijk Bonaparte* opgehouden heeft, vertegenwoordiger des volks te zijn. (Eene geweldige beweging in de zaal volgt op deze woorden.)

De heer *Murat* poogde den gemaakten indruk te verzwakken. »Er kunnen hier geene anderen dan Franschen zijn, zeide hij. Ik moet u doen opmerken, dat juist deze uitdrukking van *Lodewijk Bonaparte's* brief integendeel alle kwaadaardige aantijgingen weerlegt. Zij beteekent: »Zoo het volk mij een mandaat geeft, zal ik het weten te vervullen." Hij wil dus niet anders dan de vertegenwoordiger des volks zijn. (Men roept: »neen, neen! wij betwisten zulks." Er heerscht weder een geweldig rumoer.)

Midden onder hetzelve verheft de president met kracht zijne stem en roept dat hij een' tweeden en wel een' dreigenden brief ontvangt. De beweging vermeerdert; men roept: sluit de deuren, niemand moet de zaal uit. Toen de heer *Clement Thomas* hiertoe de bevelen gegeven heeft, leest de president den brief voor, die van dezen korten inhoud is:

»Zoo gij de dankzegging aan de kiezers niet doet voorlezen, verklaren wij u tot verrader van het vaderland.

»Blum, gewezen kweekeling der polytechnische school."

De president voegde hierbij, dat hij den brief ontvangen had, terwijl hij bezig was bij zich zelven te overwegen of hij, tot voorlichting in de discussie, ook de bedoelde dankzegging behoorde te doen voorlezen. De brief, zeide hij voorts, was op de volkstribune aan een' oppasser der zaal in handen gesteld.

De heer *Jules Favre* was van oordeel, dat de vergadering niet uiteen kon gaan zonder een besluit te nemen, waaruit het land zou kunnen zien, dat zij eenparig gezind was dergelijke aanmatigingen te weêrstaan. Hij wilde dat de brief in handen des ministers van Justitie gesteld wierd.

De minister van Finantiën *Duclerc* waarschuwde voor overhaasting en wilde niet, dat de Vergadering in een oogenblik van toorn haar besluit name. Toen wij u laatstelijk voorsloegen Prins *Bonaparte's* toelating op te schorten, zeide hij, was het niet omdat wij van zijne medepligtigheid aan de wanorde zeker waren; wij hadden slechts vermoedens en wilden op onze hoede zijn.

Pascal Duprat wilde de dankzeggings-brief aan de kiezers doen supprimeren, en de generaal *Clement Thomas* riep: »Morgen wilt gij beraadslagen, en zoo de berigten, die ik ontvang, gegrond zijn, hebben wij morgen middag reeds slag te leveren! Ik sla voor, al wie de wapenen mogt opvatten om de zaak van eenen despoot te ondersteunen, tot verrader van het vaderland te verklaren."

Men kan denken, tot welk eene hoogte dit alles de gisting, die onder de leden heerschte, opjoeg; evenwel gelukte het den president de orde van den dag te handhaven en op de voorstelling dat het de vertegenwoordiging onwaardig zou zijn, onder den indruk van het oogenblik te handelen, ging de Vergadering, met de hoeden wuivende en gezamenlijk met de tribunes een aanhoudend geroep van *leve de republiek!* doende hooren, uiteen.

Uit dit verslag ziet men, dat de dankzeggings-brief van den Prins aan de kiezers in de Vergadering niet voorgelezen is; zij is echter, tevens met zijnen brief aan de president, door geheel de stad aangeplakt. Dit stuk, dat door de dubbelzinnigheid, welke men in den brief aan den voorzitter heeft meenen op te merken, ook als opheldering meerder waarde verkrijgt, luidt als volgt:

»Burgers, uwe goedkeuring vervult mij met dankbaarheid. Dit blijk van belangstelling: des te vleijender voor mij, daar ik het niet had afgesmeekt, gewordt mij op het oogenblik dat ik betreurde werkeloos te moeten blijven, nu het vaderland de medewerking van al zijne kinderen behoeft, om uit moeijelijke omstandigheden te geraken, waarin het geplaatst is.

»Uw vertrouwen legt mij pligten op, die ik zal weten te vervullen: onze belangen, onze gevoelens, onze wenschen zijn dezelfde. Een kind van Parijs, thans vertegenwoordiger des volks, zal ik mijne pogingen met die mijner ambtgenooten vereenigen, om orde, crediet, arbeid te herstellen, den uitwendigen vrede te verzekeren, de democratische instellingen te bevestigen, belangen overeen te brengen, die thans vijandig schijnen, omdat zij zich onderling verdenken en botsen; in plaats van te zaam naar een eenig doel, de welvaart en grootheid des lands, te streven.

»Sedert 24 februari is het volk vrij; het kan alles verkrijgen zonder tot redeloos geweld zijne toevlugt te moeten nemen. Scharen wij ons dus te zaam rondom het altaar des vaderlands, onder de vaan der republiek, en geven wij der wereld het grootsche schouwspel eens volks, dat zonder geweld, zonder burgerkrijg, zonder regeringloosheid zijne wedergeboorte tot stand brengt.

»Ontvangt, mijne waarde medeburgers, de verzekering mijner toewijding en mijner genegenheid.

Londen, 11 juni 1848.

Lodewijk Napoleon Bonaparte.

— Van Boulogne wordt, onder dagteekening van gisteren, den 14den, geschreven, dat *Lodewijk Bonaparte* ll. donderdag uit Engeland aldaar aangekomen en door velen herkend was. Dit zou bezwaarlijk met de dagteekening van zijnen brief aan den president overeenkomen, ten ware dat men in die dagteekening eene misstelling zie, en vermoede dat zij, even als die van het dankadres, den 11den zijn moet.

— De commissie van constitutie schijnt eindelijk aan het doel harer werkzaamheden gekomen te zijn. De eerste en laatste schakel van de regterlijke magt, t. w. de vrederegters en de leden van het Hof van Cassatie en van de Rekenkamer zullen verkiesbaar zijn, eerstgenoemde bij algemeene stemming, laatstgenoemde door de Nationale Vergadering. De constitutie zal alle vier jaar moeten herzien worden door eene speciale vergadering, in geheel Frankrijk gekozen bij algemeene stemmen.

De leden dier Vergadering zullen bijeenkomen met den titel van *gedelegeerden*, en zullen met de taak belast zijn aan het werk der constitutie alle mogelijke verbeteringen aan te brengen.

Men verzekert, dat de rapporteur, de heer *Armand Marrast*, in het begin der volgende week zijn' arbeid aan de vergadering zal kunnen voordragen.

— Het committé van den arbeid houdt zich bezig met het voorstel van den heer *Dezeimeris*, strekkende tot opheffing van alle nuttelooze posten en de vermindering van het tractement der ambtenaren van den Staat, nemende voor het maximum der bezoldiging 12.000 fr., met uitzondering van het tractement der ministers, dat alleen 24.000 fr. zal mogen bedragen. Het committé heeft deze redactie slechts in het beginsel vastgesteld, terwijl zij zich omtrent nadere bepalingen van de hoegrootheid der bezoldigingen onbevoegd verklaard. Dit voorstel is bovendien geteekend door een 60tal vertegenwoordigers en aan alle committés ter beoordeeling gezonden.

Parijs, 16 juni In de zitting der Nationale Vergadering van heden verzekerde men, dat de heer *Lamartine* sedert 24 uren reeds zijn ontslag had ingediend; maar dat het niet openbaar maken daarvan slechts het gevolg is van overwegingen van algemeen belang.

ITALIË.

Uit Florence wordt van den 7den dezer geschreven, dat door de overwinningen van *Karel Albert* de republikeinsche partij zich geheel op den achtergrond geplaatst ziet, maar daarentegen eene nieuwe partij had doen verrijzen, die door inwendige woelingen het werk der bevrijding van Italië wil te keer gaan. Overal wordt thans de eenheid van Italië, onder den scepter van *Karel Albert*, gepredikt. Steeds blijft te Florence eene groote gisting heerschen en heeft men zelfs ll. zaturdag eene poging aangewend om een kolonel der burgergarde door een messteek van het leven te berooven. Te Livorno hadden talrijke zamenscholingen plaats en had men zelfs den moed, voor het eerst, den kreet te uiten: *Weg met Leopold! Leve Karel Albert, koning van Italië!* De burgergarde dreef deze oploopen spoedig uiteen, maar de stand van zaken blijft echter zeer bedenkelijk.

De verkiezingen nemen den 12den dezer een' aanvang en zullen den 15den geëindigd zijn. De opening van het parlement is op den 27sten bepaald. Het gouvernement heeft besloten, ten einde elk voorwendsel aan de oproermakers te ontnemen, om, tot zelfs in eene wijziging van de grondwet, toe te stemmen. De vraag om den senaat te supprimeren is het eerste punt, waarop de onruststokers rekenen, om hunne plannen te verwezenlijken.

De Napolitaansche troepen, die te Bologna waren moesten die stad, na eene botsing met de inwoners verlaten; een gedeelte heeft er in toegestemd, den generaal *Pepe* te volgen, terwijl het grootste aantal geweigerd heeft, ongehoorzaam aan de koninklijke bevelen te zijn en heeft den weg naar Napels ingeslagen. In verschillende plaatsen hebben bij doortogt der Napolitanen ongeregeldheden plaats gehad.

Te Ancona stond geheel de bevolking op, ten einde hen te beletten zich in te schepen. In genoemde stad heerschte veel verbittering tegen Engeland; moet er zelfs sprake geweest zijn om het Engelsche wapen af te rukken, dat zich voor het hôtel van den Britschen consul bevindt. Deze gezindheid was ontstaan door het valsche gerucht, als zonde het Engelsche eskader de Napolitaansche en Sardinische vaartuigen belet hebben, zich van het kleine Oostenrijksche eskader voor Triëst meester te maken. Wat er ook van zijn moge, zeker is het, dat Engeland lang zoo volksgezind niet meer is, als nu drie maanden geleden.

— Het laat zich meer en meer aanzien, dat de twisten, oneenigheden en oorlogen, die Italië verdeelen, weldra zullen geschikt zijn, en dat een meer vredelievende toestand nabij is. Die schikking zal, zoo als men algemeen gelooft, geheel ten voordeele van de onafhankelijkheid van dat land zijn. Het Italiaansche leger gaat voort met op alle punten voordeelen te behalen. Gisteren was het te Goito en te Peschiera, heden is het voor de poorten van Treviso of elders. Wij hebben reeds met een woord over de bemiddeling van den Paus gesproken, die als vredevorst bij de twee vijanden wil tusschen beide komen; de *Milanesche Courant* van den 7den meldt, dat de, door Zijne Heiligheid verkozene bemiddelaar, monsignor *Morichini*, reeds naar Innspruck op weg is om den Keizer de vredes-voorwaarden aan te bieden. Deze voorwaarden houdt men algemeen voor de volgende: Oostenrijk zal in Italië slechts Illyrië en Triëst overhouden en het aan de andere vroeger onder zijne heerschappij staande staten van dat land overlaten, zelve eenen regeringsvorm te kiezen en te bepalen, aan welken scepter zij zich willen onderwerpen. De van Oostenrijk af te scheiden staten zullen zich met een gedeelte van de Oostenrijksche schuld belasten. Het is te hopen, dat deze vredes-voorwaarden zullen worden aangenomen, en dat op deze wijze een einde worde gemaakt aan eene worsteling, die, hoewel minder bloedig dan men gedacht had, toch reeds te lang geduurd heeft.

Karel Albert, die gelukkige kampvechter der onafhankelijkheid van het schiereiland, ziet dagelijks het aantal zijner aanhangers vermeerderen. Weldra, althans men heeft rede zulks te verwachten, zal hij in het bezit zijn van den scepter van het koningrijk van Boven-Italië. Milaan heeft, zoo als men weet, zich voor de aansluiting aan Piemont verklaard. Venetië zal denkelijk hetzelfde doen ten gevolge van een decreet door den president van het Voorloopig Gouvernement, *Manin*, uitgevaardigd; bij dit decreet worden de afgevaardigden, door de verschillende provinciën benoemd, opgeroepen om over het toekomstige lot van dezen Italiaanschen staat te beslissen. De haat, dien de Koning van Napels zich door geheel Italië heeft op den hals gehaald, is een waarborg, dat de Vorst althans *Karel Albert* geene hinderpalen zal in den weg leggen. Kortom de zaken in het schiereiland zijn, gelooven wij, hare beslissing nabij, althans de voornaamste en eerste quaestie, die van de bevrijding van Italië.

Maar terwijl in de vlakten van Lombardye de fortuin aan *Karel Albert* schijnt toe te lagchen, konde hij wel eens aan den anderen kant, namelijk in Savoye, in nieuwe verwikkelingen geraken. Brieven, die uit Chambery aan de Fransche dagbladen worden medegedeeld, spreken met bitterheid over den nieuwen toestand waarin deze provincie geraken zal, ten gevolge der oprigting van een groot Italiaansch koningrijk. Indien de Sardinische kamers ontbonden worden, om plaats te maken voor eene constituerende vergadering die, zoo als daarvan reeds de geruchten loopen, te Milaan hare zittingen houden zal, vragen zij welk lot dan aan Savoye zal beschoren zijn, dat aan gene zijde der Alpen verloren en slechts door de zwakke ader van de Mont Cenis aan het groote levens-centrum van het koningrijk Italië verbonden zal zijn. Reeds bestaat er tusschen Savoije en Piemont groot verschil van zeden, gewoonte en spraak; nog onlangs brak er in den boezem van de kamer te Turijn eene twist uit, over het gebruiken der Fransche taal door de afgevaardigden uit Savoije. Hoeveel te meer zal dat verschil niet uitkomen, wanneer Savoije, in plaats van met vier en een half millioen Piemonteërs vereenigd te zijn, het lot zal moeten deelen van twaalf of veertien millioen Italianen, die eene constitutie zullen stichten, naar hunne zeden gewijzigd en overeenkomstig hunne belangen als Italianen. Al deze redenen, zoo besluiten deze correspondentiën, zijn oorzaak, dat het denkbeeld van eene vereeniging met Frankrijk in Savoije meer en meer algemeen wordt en veld wint.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 16 juni. Den 8sten en 9den au-

...tus zal de Algemeene Vergadering der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* plaats hebben, onder voorzitterschap van den hoogleeraar *S. Muller*. Van de punten van beschrijving vermelden wij als bijzonder belangrijk het rapport der commissie, ter zake van de landverhuizing. Onder de voorstellen welke aan de Vergadering zullen worden onderworpen, merken wij op twee voorstellen tot aanneming van het rapport der commissie van onderzoek naar den toestand der *bijzondere scholen*. In dit rapport verklaart zich de commissie vrij stellig tegen de vrije concurrentie bij de bijzondere scholen der 2de klasse, als schadelijk voor het onderwijs, verderfelijk voor de onderwijzers. Voorts verdient een voorstel van het departement Deventer overweging, dat daartoe strekt, dat de prijsvragen, welke door de meerderheid der *Departementen* zijn goedgekeurd, niet door eene toevallige meerderheid in de vergadering kunnen worden ter zijde geschoven.

(*Amst. Ct.*)

— Wij vestigen bijzonder de aandacht op de alhier opgerigte spaarbank.

De bijzondere bepalingen worden uit de de af te geven livrets nader gekend; onder de voornaamste zijn:

Art. 6. Geene inlagen, beneden de 25 centen, kunnen worden ingebragt;

Art. 7. Op éénen zitdag worden van denzelfden persoon geene hoogere sommen dan van *f* 100 aangenomen;

Art. 8. Het hoogste bedrag der gezamenlijke inlage van eenen deelgenoot is *aanvankelijk* op *f* 500 bepaald, deze zullen door bijschrijving van renten tot op *f* 750 kunnen oploopen; daarna zullen hierop geene verdere renten worden toegekend en alzoo de eigenaar in zijn belang gehouden zijn, dezelve geheel of gedeeltelijk te doen afschrijven.

Aan het bestuur wordt vrijgelaten, om van militairen of zeevarenden en corporatien, tot het dubbel van de als hoogste inlage vastgestelde som aan te nemen, en zal deze door bijschrijving van renten tot *f* 1500 kunnen oploopen;

Art. 12. De uit te keeren rente, welke op $2\frac{1}{10}$ pCt. bepaald wordt, zal tot 3 pCt. gebragt kunnen worden; aan het einde van elk boekjaar zal daarvan bij annonce in de *Amsterdamsche Courant* worden berigt.

De rente wordt berekend over de ronde som van *f* 5, of derzelver veelvouden, welke op den eersten der maanden januari, april, juli en october zullen zijn ingebragt en daarin gedurende een' geheelen termijn verblijven;

Art. 15. Geene mindere sommen dan 25 centen kunnen worden opgevraagd.

De terugbetaling van opgevraagde gelden geschiedt van sommen, beneden de *f* 10 op den dag der opvordering, van sommen van *f* 10 tot *f* 50, eene week na de opvordering, van sommen van *f* 50 tot *f* 200 veertien dagen na de opvorderingen; van sommen boven de *f* 200, eene maand na de opvordering;

Art. 20. De terugbetaling der ingebragte gelden, met de daarop verschuldigde renten, wordt gewaarborgd door een kapitaal, bestaande in 400 certificaten, elk à *f* 1000, $2\frac{1}{2}$ pCt. werkelijke schuld, daartoe belangeloos bijeengebragt en verbonden bij acte, op den 16den mei ll., voor den notaris *P. Louwerse*, gepasseerd.

(*Amst. Ct.*)

† *'s Gravenhage*, *juni*. Gisteren werd er bij Zijne Exc. den minister van Buitenlandsche Zaken, no. 7, baron *Bentinck-Viool*, eene groote conferentie gehouden, betrekkelijk een daar te stellen Europisch accoord. Deze conferentie werd bijgewoond: van wege Denemarken, door den heer *Ole-Bull;* van wege België, door den heer *Servais;* van wege Frankrijk, door den heer *Bériot*, en van wege Oostenrijk door den heer *Thalberg*. Daar er nog geen vertegenwoordigers van Engeland, Pruisen en Rusland aangekomen waren, besloot men de beraadslagingen tot een' nader te bepalen dag uit te stellen. Vervolgens hield de heer *Bentinck-Viool* eene lofrede op *Paganini*, aan wiens vroegtijdig verscheiden Z. Exc. meende een groot deel »der thans in Europa falende harmonie" te moeten toeschrijven; een denkbeeld 't welk algemeenen bijval vond en inzonderheid door den heer *Ole-Bull*, namens Denemarken, ondersteund werd. Eindelijk ging de vergadering, na de buste van den onvergetelijken snarenspeler weemoedig te hebben gegroet, neuriënd uiteen.

Leiden, [illegible] *juni*. Door den academischen senaat is ter zake van het hier voorgevallene op 3 juni jl. het volgende stuk aan den stedelijken raad gezonden:

»Rector en Senaat der Hoogeschool te Leiden gevoelen den levendigsten indruk van het hier ter stede gebeurde, in den namiddag van den 3den juni ll.

»Zij willen aan dien indruk wel den zachtsten naam geven van diep leedwezen over den stap, waartoe HH. burgemeester en wethouders jegens een erkend en achtbaar en hoogstverdienstelijk collegie gemeend hebben te mogen overgaan; maar zij beschouwen dien stap tevens als eene hoogst betreurenswaardige gestrengheid en als eene wijze van handelen, die hun, in eenen tijd zoo als wij thans beleven, op zijn minst bedenkelijk voorkomt.

»Zij wenschen daarom van ganscher harte, dat de ter dezer zake bij de burgerij algemeen opgewekte misnoegdheid tegen de stads-regering op eene wijze moge worden weggenomen, die met de eer van dat collegie bestaanbaar en in het belang der burgerij zelve is.

»Rector en Senaat zijn deze verklaring verschuldigd aan hunne innige belangstelling in de stad, waar de hoogeschool gevestigd is, en aan de opregte achting, die zij steeds aan haren Magistraat hebben betoond."

Groningen, 14 *juni*. Reeds gisteren avond zijn hier vele bewoners van naburige en meer verwijderde provinciën aangekomen, ter bijwoning van het derde landhuishoudkundig congres.

Door burgemeester en wethouderen der stad waren bij publicatie van den 8sten dezer de ingezetenen van Groningen uitgenoodigd, om van uit de huizen en gebouwen en van de schepen de Nederlandsche vlag te doen wapperen, gedurende de dagen dat het congres hier gehouden wordt, waaraan zoo algemeen werd voldaan, dat de geheele dag een feestvierend aanzien had.

Het bestuur van het congres, bestaande uit de heeren *B. Wichers*, president; dr. *G. Acker Stratingh*, secretaris; *U. G. Schilthuis jr.*, penningmeester; Mr. *A. J. van Roijen Dz.*, *Ali Cohen* en ds. *A. P. A. Ducloux*, plaatsvervangers, hadden de meest doelmatige maatregelen genomen, om het derde congres belangrijk te doen worden en de werkzaamheden geregeld te doen afloopen, waaraan dan ook de beide heden gehoudene vergaderingen volkomen beantwoordden. Al de daarvoor bij het programma vermelde punten zijn behandeld; vele talentvolle mannen hebben zich doen hooren; een nader verslag daarvan te geven moeten wij ons voorbehouden. Ter beoordeeling van de steeds klimmende belangstelling in het landhuishoudkundig congres moge strekken, dat daaraan deel hebben genomen 341 leden uit deze stad, 141 uit de provincie, 143 uit Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland, zoodat 625 leden op het congres waren vereenigd.

Van of namens de regeringen der steden Utrecht, Leeuwarden en Leiden waren verzoeken ingekomen, dat aldaar het volgend congres mogt worden gehouden; er is besloten dat het te Utrecht zoude plaats hebben.

Ook de commissie van de tentoonstelling voor landbouw en veeteelt, onder presidium van den hoogleeraar *van Hall*, verdient allen lof, zoowel in hare pogingen, om ze belangrijk te maken als om het rangschikken der voorwerpen. De kosten daarvan zullen worden bestreden door eene som van duizend gulden, ten vorigen jare door de Staten dezer provincie aan de commissie van landbouw toegestaan, ter bevordering der belangen van den landbouw. Door de commissie, benoemd tot beoordeeling der voorwerpen op de tentoonstelling, zijn aan onderscheiden inzenders vier gouden medailles toegekend, voor paarden en runderen en een voor werktuigen, alsmede elf zilveren medailles voor verschillende voorwerpen; ook daarvan zullen wij nader verslag geven.

(*Amst. Ct.*)

Groningen, 15 *juni*. De voor de vaderlandsche landhuishoudkunde zoo hoogst belangrijke vergaderingen van het derde congres zijn gisteren begonnen.

Het getal leden, tot heden voor het congres ingeschreven, bedraagt 704: voorwaar een aanzienlijk getal, en bijna tweemaal zoo groot als het vorige jaar te Arnhem, waar de vergadering toch ook druk bezocht was.

Op eene waardige en indrukwekkende wijze opende de president, mr. *B. Wichers*, de vergadering en heette de leden hartelijk welkom.

Hierna zijn onmiddellijk de werkzaamheden begonnen, en zijn er achtervolgens belangrijke zaken behandeld, als daar zijn: Voorstel van het bestuur nopens eenige veranderingen in de bepalingen van het congres; — verschillende rapporten van commissiën, als: over de statistiek van Nederland; over de verdeeling der marken- en verdere gronden, die in gemeenschap bezeten worden, waaromtrent een adres aan Z. M. den Koning zal worden aangeboden; over een nader verband tusschen de onderscheidene landbouwkundige genootschappen; over het vervaardigen eener geologische beschrijving en kaart van Nederland; een verslag over het oprigten van scheikundige laboratoria ten behoeve van den landbouw; over de overbevolking der kolonisatie (ten gevolge van dit rapport is onder toejuiching dadelijk eene commissie benoemd, tot oprigting van eene één-cent-daags-maatschappij, ten doel hebbende, eene kolonie aan te leggen voor minvermogende huisgezinnen); over de houtteelt; over de reglementen op de hengstenkeuren; over den veendamp; over de planten-ziekten, en over de landbouw-koloniën.

Van wege de steden Utrecht, Leiden en Leeuwarden waren er bij het bestuur uitnoodigingen ontvangen, ten einde het congres op een volgend jaar te houden. Er is besloten, om het 4de congres (in juni 1849) te Utrecht te doen plaats hebben.

Na afloop der morgen-vergadering hebben de leden van het congres de tentoonstelling van landbouw en veeteelt bezocht, welke van wege de commissie van landbouw buiten de Heerepoort is gehouden. Met groote belangstelling is deze zoo echt nationale en voor de gelegenheid zoo gepaste tentoonstelling (van welke hieronder de bijzonderheden opgegeven worden) door velen in oogenschouw genomen.

Heden morgen werd ten 9 ure de tweede vergadering geopend. Ten 11 ure zijn de verdere werkzaamheden, volgens het programma, voortgezet. Toen werd het instituut voor doofstommen door vele leden bezocht, terwijl andere de keuring der vele uitmuntende chaispaarden gingen bijwonen. Heden zijn er zeer belangrijke rapporten over den staat van de veeteelt uitgebragt, waaruit onder anderen, tot aller leedwezen, bleek, dat de aardappelenziekte wederom in sommige provinciën uitgebroken was. Vervolgens is er besloten commissiën te benoemen voor het indienen van een adres aan Zijne Majesteit over het afschaffen der tienden en van den accijns van den turf en, op voorstel van den heer *Suringar*, tot de benoeming eener commissie over het doen van voorschotten aan behoeftige landbouwers. Eindelijk is bepaald, het bestuur van het volgend congres uit te noodigen, in de vergaderzaal, waar dat congres gehouden zal worden, tribunes in te rigten voor dames, zoo als nu geschied is.

De werkzaamheden zijn heden nog niet afgeloopen, zij bepalen zich tot het doen van nog eenige voorstellen en het sluiten der vergadering, en zullen morgen ten negen ure worden voortgezet.

— De tentoonstelling voor landbouw en veeteelt, welke door de commissie van landbouw in de provincie Groningen gegeven wordt, is gisteren geopend en, door fraai weder begunstigd, door een overgroot aantal belangstellende vrienden van den landbouw bezocht. Een 30tal paarden, een 20tal runderen, een 12tal schapen, meestal zeer fraaije of merkwaardige dieren, vertegenwoordigden den veestapel zoo van dit gewest als voor een gedeelte ook van Friesland en Drenthe. Een aantal werktuigen, gereedschappen, versche en gedroogde planten waren mede aanwezig en konden door alle toeschouwers behoorlijk bezien en onderzocht worden.

De medailles zijn toegewezen aan: *P. J. Bril* te Wierum, de gouden medaille, voor eenen hengst; *P. J. Bosch* te Gaarkeuken, de zilveren medaille, voor eenen hengst; *A. P. A. Ducloux* te Losdorp, de gouden medaille, voor eene merrie; *J. Jansenius de Vries* te Warffum, de zilveren medaille, voor eene merrie; *C. Römelingh* te Haren, de gouden medaille, voor eenen stier; *B. E. Botjes* te Zuidbroek, de zilveren medaille, voor eenen stier; *J. Knoop Pathuis* te Onderdendam, de gouden medaille, voor eene koe; *J. Bruins* te Groningen, de zilveren medaille, voor eene koe; *G. Reinders* te Noordpolder, de zilveren medaille, voor twee gekruiste lammeren; *A. T. van der Leij* te Westernieland, de zilveren medaille, voor eenen ram; *van Stroe* te Groningen, de zilveren medaille, voor gekweekte bloemen; jhr. mr. *J. Hora Siccama van de Harkstede*, de gouden medaille, voor een aantal werktuigen en andere voorwerpen; *W. Jenken* te Utrecht, de zilveren medaille, voor onderscheidene werktuigen; *E. J. Borgman* te Kloosterburen, de zilveren medaille, voor eenen verbeterden korenwaaijer of wanmolen; *J. A. Elsinga* te Groningen, de zilveren medaille, voor door hem zelven vervaardigde ijzeren bloemhanden en tuinstoel.

Men verheugt zich, dat alles volkomen geregeld is afgeloopen, niettegenstaande den grooten toeloop van menschen en de eigenaardige zwarigheden, aan het ten toon stellen van een groot aantal stieren, hengsten en ander levend vee verbonden.

— Tot opluistering van het landhuishoudkundig congres, dat hier gehouden wordt, hebben eenige liefhebbers, onder medewerking van het stedelijk bestuur, besloten eene keuring van chaispaarden en eene harddraverij te houden en daarbij rijke prijzen uit te deelen. De keuring der chaispaarden heeft heden plaats gehad. Zeven en dertig paarden, waarvan vier om bijzondere redenen niet hebben kunnen mededingen, zijn ter keuring aangeboden.

Doordien het grootste aantal dezer paarden met elkander konde wedijveren in deugd en schoonheid, werd de keuze moeijelijk. Eindelijk werd beslist, dat de prijs van *f* 75 zoude worden toegewezen aan den heer *P. Bindervoet*, van Grijpskerk, als eigenaar van eene zwarte langstaart-merrie, bestuurd door den eigenaar, en de premie à *f* 75 aan den heer *J. Boon* te Groningen, als eigenaar van eenen zwarten langstaart-ruin, bestuurd door den heer *Jan Juursema*.

Deze keuring is, bij het schoonste weder en in tegenwoordigheid van een talrijk publiek uit deze en andere provinciën, tot aller genoegen en in de beste orde afgeloopen. (*Prov. Groninger Courant.*)

Middelburg, 14 *juni*. Men verneemt, dat ook door ds. *A. M. Cramer*, in overleg met eenige andere heeren predikanten, een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is opgemaakt; betreffende eenige voorname bepalingen in het nieuwe ontwerp van grondwet, ten opzigte van godsdienst en onderwijs — onderwerpen die voor elken weldenkenden staatsburger toch wel de aangelegenste moeten zijn! In dit stuk wordt, onder erkentenis van het verdienstelijke in het genoemde ontwerp, aangedrongen 1o. dat het twistpunt van het placet niet *nu* in de grondwet worde beslist, maar aan latere deliberatie in kalmer dagen overgelaten; 2o. dat in het onderwijs niet, onder den naam van vrijheid, een staat van zaken worde ingevoerd, die elders, zoo als in Italië en België, jammerlijke vruchten heeft opgeleverd en waarvan ook hier onderscheidene schadelijke gevolgen zijn te vreezen, maar dat door betere bepalingen alle regelmatige belangen worden in acht genomen; 3o. Dat vrijheid van openbare godsdienstoefening aan alle gezindten wordt verzekerd, mits binnen derzelver kerkgebouwen, omdat wij in een land van gemengde bevolking leven. (*M. C.*)

Arnhem, *19 junij.* Er is in het licht verschenen een adres, dat door den heer *J. Kruseman*, oud-directeur-generaal van Finantiën in Nederlands Indië, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is gerigt over art. 56 van het ontwerp van grondwet. Het is, volgens den adressant, eene ongerijmdheid om van één individu afhankelijk te maken alles en zooveel als met het bestuur der koloniën in verband staat, en zulks moet evenwel het geval zijn, indien de minister van Koloniën, voor zijne handelingen en voor de besluiten des Konings, door hem onderteekend, op dezelfde wijze verantwoordelijk is als de overige hoofden van departementen van algemeen bestuur. Hij is van gevoelen, dat het opperbestuur der Overzeesche Bezittingen en Koloniën moet blijven aan den Koning, en dat de Staten-Generaal daarmede dezelfde bemoeijingen moeten hebben als in art. 56 van het ontwerp van grondwet zijn vermeld of bedoeld. Maar het moet, onder den Koning, niet worden uitgeoefend door één persoon, maar door een ligchaam, zamengesteld uit mannen, toegerust met de vereischte kennis en ondervinding. Wij hopen hierop nader terug te komen.

— Men leest in het *Journal du Limbourg*, dat in de vergadering der Staten van die provincie, overeenkomstig het rapport der commissie, beslist is: dat Limburg aan Duitschland en niet aan Nederland behoort, en het mitsdien, welke voorkeur het ook voor België of eenigen anderen staat zou mogen gevoelen, de bestemming van Duitschland moet volgen; weshalve de Limburger afgevaardigden dan ook verpligt zijn, aan de beraadslagingen der Duitsche Nationale Vergadering deel te nemen.

Wij meenen te moeten opmerken, dat dit berigt ten eene male ongegrond is. Het *Journal du Limbourg* heeft dat niet medegedeeld en kon dat ook niet mededeelen; want de staten der provincie of het hertogdom Limburg zijn noch gewoon, noch buitengewoon, vergaderd geweest en hebben derhalve geene beslissing hoegenaamd kunnen nemen. Wij betwijfelen het echter bovendien ten hoogste, of de staten van Limburg die krachtens de Nederlandsche grondwet bestaan, wel zoodanige beslissing zoude hebben kunnen nemen, en zeker, of, indien dit het geval geweest ware, zij tot eenig gevolg zou hebben kunnen leiden.

Jongste nieuwstijdingen.

Arnhem, *19 junij.*

De jongste tijdingen uit Parijs maken nog steeds melding van onrust in de departementen. In het departement van de Creuse, te Gueret, in het departement le Gard, te Nimes en in het departement Tarn-et-Garonne is het tot botsingen gekomen. Te Gueret is het bloedig toegegaan. In de zitting der Nationale Vergadering van eergisteren heeft men zich hiermede bezig gehouden; het ministerie is geïnterpelleerd, doch heeft niet veel bemoedigends ten antwoord gegeven. Het geheele platte land is in opstand; het weigert de belasting van 45 centimes te voldoen, welke het Provisioneel Bestuur heeft opgelegd en de Vergadering bekrachtigd. Men vreest voor eenen algemeenen opstand.

De eerste geruchten van den opstand in Nimes stelden dien voor als eene Carlistische beweging. Dit is echter nog twijfelachtig. Het is echter een feit dat het geheele Zuidelijk Frankrijk in een toestand van gisting verkeert. Te Toulouse en te Perpignan is het reeds tot eene uitbarsting gekomen.

Ten opzigte van Prins *Lodewijk Napoleon* zijn geene nadere bijzonderheden bekend.

De commissie voor de staatsregeling stelt thans voor den president der republiek te laten verkiezen door de Nationale Vergadering. Men zal zich herinneren dat het eerste plan was die verkiezing door de stemgeregtigden te laten geschieden.

De circulatie van het crediet is thans in Frankrijk zoo belemmerd dat de Bank op dit oogenblik niet meer dan 117 millioen in portefeuille heeft. Te voren, b. v. 18 maanden geleden, had zij nog 250 millioen. Onder deze 117 millioen zijn begrepen 52 millioen bons op de schatkist.

DRUKFOUT.

In het berigt over het zanggezelschap tot verbetering van het kerkgezang in de Hervormde kerk, leze men voor »den heer predikant *Veldwijk* opzigter," en later nog eenmaal op*z*igter: op*r*igter.

Advertentiën.

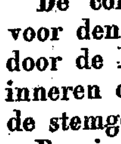

Op den 7den en 21sten Julij 1848, telkens des avonds om 7 ure, bij den Kastelein *FLORUSSEN*, aan de Steenstraat te *Arnhem*, zal bij inzet en toeslag, publiek worden geveild en zonder beraad worden verkocht:

In twee perceelen en massa.

1o. Een kapitaal HEERENHUIS en ERF, met STAL voor 5 Paarden, KOETSHUIS en aangelegen TUIN, staande en gelegen te *Arnhem*, op den hoek van St. Jansplaats, Kadastraal in Sectie O Nos 176 en 176*a*; groot 10 Roeden en 6 Ellen, bevattende het Huis *twintig* KAMERS, behalve DOMESTIEKE- en PROVISIE-KAMERS, KEUKEN-, KELDER-, en REGENWATER-POMPEN, groote watervrije KELDER, BERGPLAATSEN, DROOG-, TURF- en HOOIZOLDERR en verdere GEMAKKEN; laatst bewoond geweest door Wijlen de Hoog Wel Geboren Vrouwe *M. W.* Baronesse VAN *ECK*, Douairière *FARJON*.

2o. Twee VROUWEN ZITPLAATSEN in de Groote Kerk te *Arnhem*, zijnde No. 1 en 2 op de 21ste bank in het Noorderpand O. Z.

3o. Een AKKERMAALSBOSCH, *de Rammelweide* genaamd, met daarop staand 8 jarig HAKHOUT en opgaande EIKEN- en PEPPELEN BOOMEN, gelegen te *Brummen*, in Sectie H. Nos. 142, groot 3 Bunders 87 Roeden 10 Ellen.

Het Huis zal te zien zijn gedurende acht dagen vóór den Inzet en vervolgens, van des middags 12 tot 4 ure; uitgenomen de Zondagen.

Ten opzigte der verdeeling van het Huisperceel zal aanwijzing geschieden op de plaats zelve en op eene Plattegrond s-teekening liggende ten Kantore van den Notaris *GODEFROY* te *Arnhem*, bij wien op *franco* aanvrage onderrigt nopens de Veil-Conditiën is te bekomen 8 dagen vóór den Inzet en vervolgens.

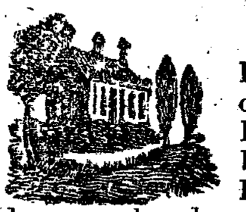

Op Vrijdag den 30sten Junij 1848, zal men, des voormiddags om elf uur, ten huize van de Herbergier *J. H. C. POSTEL*, binnen *Lochem*, bij inzet, en 14 later, op Vrijdag den 14den Julij daaraanvolgende, terzelfder uur en plaats ten overstaan van den te *Lochem* standplaats hebbenden Notaris *MARIN*, in het openbaar verkoopen:

Het LANDGOED *DEDINGSWEERDE*, gelegen onder de Gemeente *Lochem*, aan de Rivier *de Berkel*, op ongeveer een half uur afstand van de Stad *Lochem* en in de nabijheid van den Grindweg van *Zutphen* op *Goor*, met daartoe behoorende HEERENHUIS, BOERENERVE, KATERSTEDE, BOUW- en WEIDELANDEN, BOSCHGRONDEN en OPGAANDE BOOMEN; in deszelfs geheel groot 40 Bunders, 21 Roeden en 80 Ellen.

Deze veiling zal geschieden in perceelen en massa; alles breedvoerig bij billetten aangewezen.

Het Heerenhuis kan alleen des Woensdags bezigtigd worden, mits daartoe vooraf bij de bewoners toegang vragende.

Nadere informatiën zijn te bekomen, met *vrachtvrije brieven*, ten Kantore van den voornoemden Notaris.

Verkoop van Vaste Goederen.

Ten overstaan van den Notaris *H. F. LULOFS*, te *Zutphen*, zullen in *het Nederlandsche Koffijhuis* aldaar op Maandag den 3den Julij 1848 bij inzet geveild, en 14 dagen later, zijnde den 17den dier maand (telkens des namiddags om *drie* uur) finaal verkocht worden:

1o. Een HUIS en ERF met TUIN binnen *Zutphen*, onmiddellijk bij de Marschpoort, Wijk B., No. 75, bewoond door de Gebroeders DE *LEEUW*.

2o. Een HUIS en ERF in de Kommersteeg aldaar, Wijk E., No. 69, bewoond door *H. D. VISSER*.

3o. Een HUISJE en ERF aan den opgang van den Wal naar den Windmolen bij de Marschpoort aldaar, Wijk B., No. 62, bewoond door *A. VELTMAN*.

4o. Een TUINTJE met TUINHUISJE op dien zelfden Wal, in huur bij *TH. PELGRUM*.

5o. Een HUISJE en ERF in de Dieserstraat, te gezegr. stede, Wijk A, No. 281, bewoond door *R. HOGENKAMP*.

6o. Een stuk HOFLAND *den Lagen Hof* genaamd, in de Voorhoven, aan den Kanonsdijk, in gebruik bij *W. EVERS*.

7o. Een HUIS en HOF in de Achterhoven, onder *Brummen*, bij *Zutphen*, in huur bij *D. WAGENVOORT*.

8o. Een DITO en DITO aldaar, in huur bij *B. NEKKERS*.

En eindelijk zullen, doch alléén op voorzegden 17 Julij, nog geveild en verkocht worden:

Twee ZITPLAATSEN in de Broederen Kerk, te *Zutphen*, en wel de Nos. 1 en 2 van de Bank Letter Q.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris. — *Brieven franco.*

† † † De Notaris *PLIESTER*, te *Zevenaar*, † † zal op aanstaanden Woensdag den 21sten † Junij, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *H. PEELEN*, in het *Loo*, verkoopen:

Ruim 17 Bunders extra best HEELGRAS, staande in de Weiden *de Friesche Ward* en *Boerenweide*, gelegen op de *Loowaard*, aan den *Rijn*.

ZEGT HET VOORT.

† † † † VERKOOP van ruim 100 perceelen † † HEELGRAS, op den 24sten Junij 18.. † des namiddags ten drie ure, bij den Waardsman *J. BERNING*, op de *Koppel*, in *Malburgen*, door den Deurwaarder *J. GOEDHART*, te *Elst*.

Aanwijzing bij den Waardsman voornoemd, alwaar het Hooigras gelegen is.

Bij toeval te Huur:

Een net HUIS en TUIN, op den Buitensingel te *Arnhem*. — Te bevragen per *franco briefjes* onder Letter B, bij den Uitgever dezer.

† † † De bekende en onbekende Schuldeischers † † van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van Wel Edelen Heer *JOHANNES MATTHEUS HEUSGES*, in leven laatst gepensioneerd Griffier van het voormalig Vredegeregt van het Kanton *Doetinchem*, gewoond hebbende en overleden aldaar den 9den Mei 1847, worden bij deze opgeroepen om, uiterlijk tot ultimo Junij dezes Jaars, ten Huize van den Heer *D. J. TERMAAT*, Zaakwaarnemer te *Doetinchem*, Visie te nemen der REKENING EN VERANTWOORDING opgemelden Boedel betreffende, na welken tijd, indien er geen Verzet plaats heeft tot de Uitbetaling voor zooverre het bedrag van gemelde Nalatenschap toereikend zal zijn, zal worden overgegaan.

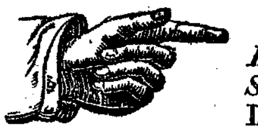

Het BESTELHUIS voor *de Hemelschen Berg* is bij *G. J. SMITS* in de Ketelstraat, Wijk D, No. 120, alwaar men alle Brieven, Couranten, Boodschappen, Pakjes, Toezendingen per Spoortrein, enz. gelieve te bezorgen.

J. KNEPPELHOUT.

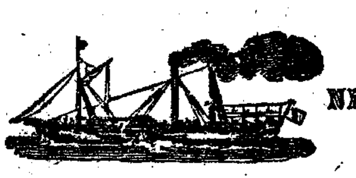

STOOMVAART VOOR DEN NEDER- EN MIDDEN-RIJN. DUSSELDORPSCHE MAATSCHAPPIJ.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam:*

Elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag, des morgens omstreeks 9 ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorf* en *Mannheim:*

Elken Maandag, Woensdag en Zaturdag, des namiddags om $3\frac{1}{2}$ ure.

Nadere inlichtingen geeft de Agent te *Arnhem*

C. BALCK.

Rijn-Stoomboot-vaart.
KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, *des morgens ten 6 ure*, om nog denzelfden avond te *Keulen* aan te komen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende te *Arnhem*, bij de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*, en, door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*C.* VAN DER *HORST*) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDE GJzn.

*** Bij *H. A. KRAMERS*, Boekverkooper te *Rotterdam*, ziet het licht:

DE GESCHIEDENIS DER BELASTINGEN IN NEDERLAND,

VAN DE VROEGSTE TIJDEN TOT OP HEDEN,

MET

eenen beknopten inhoud der tegenwoordig in werking zijnde belastingwetten,

DOOR

Mr. P. H. ENGELS,

Advocaat te Rotterdam.

Een deel in 8°, compres gedrukt XVIII en 352 bladz., met tabellen. Prijs *f* 2.80.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 19 Juni 1 El 7 Palm 4 Duim; gew. 0 D. gev. 2 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.

DINGSDAG, 20 JUNIJ. 41.

HAAGSCHE BERIGTEN.

BIJBLAD TOT DE ARNHEMSCHE COURANT.

Dit BIJBLAD tot de *Arnhemsche Courant* komt driemaal 's weeks, des DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, te 's Gravenhage in het licht, of zoo veel meer als de gebeurtenissen mogten vorderen. De aan de uitgevers van het BIJBLAD toegezonden stukken zullen, zoo de plaatsing niet spoed schijnt te eischen, aan de hoofd-redactie te Arnhem toegezonden worden.

Voor de geabonneerden op de *Arnhemsche Courant* zal het BIJBLAD verkrijgbaar zijn tegen *f* 2.50 in de drie maanden met *f* 0.40 verhooging voor die niet in 's Gravenhage gevestigd zijn en aan wie het vrachtvrij zal worden toegezonden. Voor de niet geabonneerden kan de prijs niet minder zijn dan *f* 3.00, de verhooging voor vrachtvrije toezending blijft dezelfde.

Afzonderlijke nummers zijn voor *f* 0.10 te bekomen. Advertentiën worden behalve betaling van het zegel geplaatst tegen dezelfde voorwaarden als in de *Arnhemsche Courant*, van één tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel daarenboven 20 cents.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, den 19 Junij.

Door rector en senaat der hoogeschool te Leiden is het volgende stuk aan den raad dier stad toegezonden:

Rector en senaat der hoogeschool te Leijden gevoelen den levendigsten indruk van het hier ter stede gebeurde in den namiddag van den 3 Junij ll.

Zij willen aan dien indruk wel den zachtsten naam geven van diep leedwezen over den stap, waartoe heeren burgemeester en wethouders jegens een erkend en achtbaar en hoogstverdienstelijk collegie gemeend hebben te mogen overgaan; maar zij beschouwen dien stap tevens als eene hoogst betreurenswaardige gestrengheid en als eene wijze van handelen, die hun, in eenen tijd zoo als wij thans beleven, op zijn minst bedenkelijk voorkomt.

Zij wenschen daarom van ganscher harte, dat de ter dezer zake bij de burgerij algemeen opgewekte misnoegdheid tegen de stadsregering op eene wijze moge worden weggenomen. die met de eer van dat collegie bestaanbaar en in het belang der burgerij zelve is.

Rector en senaat zijn deze verklaring verschuldigd aan hunne innige belangstelling in de stad waar de Hoogeschool gevestigd is, en aan de opregte achting die zij steeds aan haren magistraat hebben betoond.

Namens den akademischen senaat,
De Rector-Magnificus,
(*Get.*) A. RUTGERS.
De waarnemende secretaris van den Akad. Senaat,
(*Get.*) J. H. SCHOLTEN.

Hoe de senaat tot dien stap gekomen is, zou hier ten eenemale onbegrijpelijk voorkomen, indien men niet bedacht, dat minstens een dozijn der Leidsche hoogleeraren geestelijken zijn; dat sommige anderen, door medeteekening op het inqualifiabel protest, dat door 17 predikanten, door eenige ouderlingen, oud-regenten, betrekkingen van kerkeraadsleden, en door weinige particulieren, tot een bedrag van 68 man en 1 jufvrouw, is onderteekend, zich reeds dadelijk na het gebeurde alle vrij oordeel hadden benomen; dat twee hoogleeraren in de regten leden van den raad zijn en dus niet aan de beraadslaging van den senaat hebben deelgenomen, en de beide anderen te zeer regtshoogleeraren zijn, om zonder kennis der zaak, en zonder partijen van weerszijden gehoord te hebben, voor de indiening van dit stuk te kunnen gestemd hebben.

Doch dat de Leidsche senaat tot dusdanigen stap heeft kunnen overgaan, moge dan al minder bevreemden, het blijft desniettegenstaande een jammerlijk feit.

Wie geeft de *bevoegdheid* aan den leidschen senaat, om zich met stadsregeringszaken te bemoeijen?

Is het de *roeping* van den senaat de stedelijke regering in hare regeringsdaden te critiseren? Moet die regering handelen zoo als *zij* oordeelt; of naar het *oordeel* van den *senaat?*

Ieder behoort zich te bepalen bij zijn vak en zijne roeping. De senaat moest zich in regeringszaken niet moeijen. Vooral had hij zich behooren stil te houden, al ware hij tot kritiek bevoegd, tot dat het aangekondigd verslag van stadswege ware openbaar geworden.

Nu heeft de senaat eenen onberaden stap gedaan, en geheel buiten zijne bevoegdheid.

De inhoud zelve van het stuk bewijst dat de senaat niet begrijpt waarom het hier te doen was.

Dit stuk noopt ons te vragen: wat doet de officier? De eer, de noodzakelijke handhaving der regering vordert, dat de wet streng worde nageleefd.

Mogt de officier naar orders van hoogerhand willen wachten, de minister van justitie zal in dezen de man niet zijn die iemand zal willen ontzien.

— Men verneemt, dat het Z. M. den koning behaagd heeft, onzen verdienstelijken landgenoot, den heer *J. Penning Nieuwland*, kolonel, chef van den generalen staf van het indische leger, te benoemen tot kommandeur der orde van de Eikenkroon.

— Den 13 had te Delft plaats de 4de algemeene vergadering van het koninklijk instituut van ingenieurs. Z. K. H. de prins *van Oranje*, honorair president en beschermheer, woonde, uit hoofde van den verjaardag van Z. K. H. prins *Hendrik*, deze vergadering niet bij. Zij werd gepresideerd door den heer *F. W. Conrad.*

Tot honoraire leden van het instituut zijn benoemd HH. KK. HH. prins *Hendrik* en prins *Frederik* der Nederlanden, de minister van Staat baron *Schimmelpenninck van der Oye*, gouverneur van Gelderland, de vice-admiraals *Ryk* en *Lucas*, en de schout-bij-nacht *Arriens.*

— Gisteren avond ten 8 ure zijn HH. Exc. de ministers weder vergaderd geweest; deze zitting heeft zeer lang geduurd.

— De heer *Luzac*, tijdelijke minister voor de zaken der hervormde eeredienst, heeft een verlof van vier weken, tot herstel zijner gezondheid, erlangd. Reeds heeft hij de residentie verlaten.

— Heden morgen is uit deze residentie vertrokken Z. Exc. de graaf *de Montalto*, gezant van den koning van Sardinië bij de hoven van Nederland en België, benevens zijnen gezantschaps-secretaris, den markies *Taliacarno.* Z. Exc. heeft zich naar Brussel begeven.

— Z. Exc. de minister van staat, graaf *van der Duyn*, heeft een vrij rustigen nacht doorgebragt, doch bevindt zich nog in denzelfden gevaarvollen toestand.

— Z. D. H. de hertog *B. van Saksen Weimar Eisenach* is heden morgen van hier naar Utrecht vertrokken.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal morgen, dingsdag, ten twee ure, hare werkzaamheden hervatten. Alsdan zal het ontwerp der gewijzigde Grondwet van regeringswege worden aangeboden.

— Naar men verneemt is bij het gewijzigde ontwerp eener nieuwe Grondwet, in art. 162, het beginsel van *geen placet* onveranderd behouden.

— Van Leiden is eene petitie gezonden naar de Staten-Generaal, inhoudende den wensch, dat in de aanstaande Grondwet van Nederland, in plaats van art. 10 van het laatstelijk voorgestelde ontwerp, gelezen worde: « De uitoefening van het regt der ingezetenen tot vereeniging en vergadering wordt door eene wet geregeld; » — in plaats van art. 159: « alle openbare oefening van godsdienst wordt toegelaten *binnen de gebouwen daartoe bestemd*, en in zoo verre, » enz.; — in plaats van art. 162: « de betrekking tusschen den Staat en de verschillende kerkgenootschappen wordt bij eene afzonderlijke wet op eenparigen voet geregeld. » Voorts geven de adressanten hun verlangen te kennen, dat de 2de alinea van art. 183, betreffende de vrijheid van onderwijs, wegvalle, en ook deze aangelegenheid door de wet geregeld worde; en eindelijk, dat aan de evenzeer onjuist uitgedrukte, als onregtvaardige bepaling, welke in art. 86 aangaande de geestelijken geschreven staat, in de toekomstige Grondwet van Nederland eene plaats ontzegd worde. Deze petitie is door den heer *A. Harteveld*, oudste lid van den stedelijken raad, als eersten onderteekenaar geteekend, en voorts door den heer wethouder *P. van Hoorn* en andere leden der stedelijke regering, door 15 hoogleeraren, door leeraars van onderscheidene godsdienstige gezindheden, een aantal advocaten, medicinae doctores, leden der plaatselijke schoolcommissie, den rector van het gymnasium, voorname fabriekanten en andere notabele ingezetenen der stad.

— In de onderscheidene oostelijke grensgemeenten van de provincie Drenthe zijn adressen in omloop en door honderden van ingezetenen onderteekend, gerigt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, allen bedenkingen bevattende tegen het laatstelijk aangebodene ontwerp van gewijzigde Grondwet. In die adressen wordt hoofdzakelijk verlangd: behoud van het tegenwoordige getal der provinciën, zonder dat dit nader bij eene wet zal kunnen worden veranderd; waarborg, dat de vreemdelingen gedurende een zeker aantal jaren niet ten laste van den Staat, van gemeenten of instellingen van liefdadigheid kunnen komen; regeling van het regt van vereeniging door de wet; regtstreeksche verkiezingen door meerderjarige nederlanders, eigene middelen van bestaan hebbende, hoofden van huisgezinnen zijnde, enz., zonder den in art. 72 omschreven census; afschaffing der Eerste Kamer, of, indien zij moet blijven bestaan, als verkiesbaar daarvoor aangewezen degenen, die door aan den Staat bewezene diensten, of door hunne bezittingen, tot de aanzienlijksten van den lande geacht worden te behooren, met weglating van den census van art. 74; volkomene vrijheid van belijdenis van godsdienstige meeningen, mits gehoorzamende aan de wetten van den Staat; vrije openbare uitoefening van godsdienst, voor zoo ver die niet geacht kan worden eenige stoornis aan de publieke orde en rust te zullen toebrengen, en met beperking binnen de kerken; waarborg voor het inkomen der geestelijkheid en godsdienstige gezindheden, zoo als zij het *thans* genieten; regeling van het openbaar onderwijs door de wet, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen. Ten slotte wordt in deze adressen aangedrongen op de meest mogelijke vereenvoudiging en bezuiniging in de staats- en gemeente-aangelegenheden.

— Te Deventer wordt een aan den Koning gerigt adres onderteekend, waarin men verklaart in te stemmen met de grondbeginselen van het voorgestelde ontwerp van gewijzigde Grondwet, en tevens er op aandringt, dat deze aangelegenheid spoedig haar beslag moge erlangen.

In een ander, aan de Tweede Kamer gerigt adres verklaren de onderteekenaren zich voor eenvoudigheid en zuinigheid bij de inrigting van den Staat, voor regtstreeksche verkiezingen, ontbindbaarheid der Tweede Kamer, maar voor eene niet-ontbindbare Eerste Kamer, welker leden door den Koning voor hun leven benoemd worden. Voorts verklaren de onderteekenaren van dit adres, dat zij de vrijheid van godsdienstige meeningen en de gelijkheid van alle kerkgenootschappen voor de wet, bij de nog bestaande Grondwet op eene voldoende wijze gewaarborgd achten, en dat het tot ontbinding van den Staat zou kunnen leiden, indien bij de Grondwet inbreuk wierd gemaakt op het beginsel dat alle kerkgenootschappen aan den Staat onderworpen zijn. Vrijheid van onderwijs verlangen de ondergeteekenden niet onbepaald; zij wenschen, dat die vrijheid door de wet geregeld worde, opdat niet, bij schoonklinkende woorden, eene wezenlijk goede zaak, waarop Nederland roem mag dragen, verloren ga.

— Men schrijft uit Middelburg van 14 dezer: « Men verneemt, dat ook door Ds. *A. M. Cramer*, in overleg met eenige andere heeren predikanten, een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is opgemaakt, betreffende eenige voorname bepalingen in het nieuwe ontwerp van Grondwet, ten opzigte van godsdienst en onderwijs: — onderwerpen die voor elken weldenkenden Staatsburger toch wel de aangelegenste moeten zijn! In dit stuk wordt, onder erkentenis van het verdienstelijke in het genoemde ontwerp, aangedrongen: 1. dat het twistpunt van het placet niet *nu* in de Grondwet worde beslist, maar aan latere deliberatie in kalmer dagen overgelaten; 2. dat in het onderwijs niet, onder den naam van vrijheid, een staat van zaken worde ingevoerd, die elders, zoo als in Italië en België, jammerlijke vruchten heeft opgeleverd, en waarvan ook hier onderscheidene zeer schadelijke gevolgen zijn te vreezen: maar dat door betere bepalingen alle regtmatige belangen worden in acht genomen; 3. dat vrijheid van openbare godsdienstoefening aan alle gezindten worde verzekerd, mits binnen derzelver kerkgebouwen, omdat wij in een land van gemengde bevolking leven.

« Men meent, dat alzoo de denkwijs en wenschen van zeer vele onpartijdig oordeelende ingezetenen des lands omtrent de genoemde punten zijn uitgedrukt, en dat het *zeer noodig* is, dat dezelve ter kennis der regering gebragt worden. In de inleiding is dan ook gezegd, dat de onderteekenaren, « ofschoon « anders weinig gezind om over staatszaken openlijk hunne stem « te verheffen, zich thans daartoe hebben genoopt gevoeld. » Wie dus van onze stad- of landgenooten, erkennende dat er zoowel een tijd van spreken als van zwijgen is, en wenschende zich later het verwijt te besparen van in eene hoogstgewigtige zaak niet het zijne gedaan te hebben, — mede zijnen naam wenscht te onderteekenen, dien wordt daartoe bij deze (niet door partikuliere aanbiedingen) de gelegenheid aangeboden ten huize van bovengenoemde, — immers tot in het begin der volgende week. » (*Middelburgsche Courant.*)

— Wij vernemen dat de heer *van Vliet* het voornemen heeft aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een adres aan te bieden, ter wederlegging van dat van den heer *Kruseman* en ter aanbeveling van de door hem wenschelijk geachte wijziging van art. 59 der Grondwet. Volgens het dezer dagen verkrijgbaar gestelde: *Woord aan Mr. van Nes, over den verkoop van Indische domeinen*, is de heer *van Vliet* van meening, dat voor dit artikel behoort gesteld te worden:

« De koning heeft het opperbestuur van 's Rijks overzeesche bezittingen en volkplantingen, volgens regelen door bijzondere wetten vast te stellen.

« De wet regelt de wijze op welke de uitgaven en inkomsten van dezelve begroot en verantwoord worden.

« De commissarissen des konings in de overzeesche bezittingen en volkplantingen worden voor de uitvoering dezer wetten, voor zoo verre die van hen afhangt, verantwoordelijk gesteld. Hunne verordeningen mogen de werking eener wet niet wijzigen, noch schorsen, en moeten steeds de wetsbepaling of de dagteekening en het nommer van het koninklijk besluit inhouden, krachtens welke zij voorgeschreven worden. »

— Volgens sommige bladen zouden de Staten van Limburg hebben verklaard, dat dit Hertogdom geenszins tot Nederland, maar tot Duitschland behoorde, en derhalve, welke voorliefde het voor Belgie, of eenigen anderen Staat, mogt koesteren, het de bestemming van Duitschland moest volgen. Dit berigt, ofschoon op zich zelf reeds zeer onwaarschijnlijk, is allezins ongegrond, vermits de genoemde Staten noch gewoon, noch buitengewoon vergaderd zijn geweest.

— De *Nederlandsche Stoompost* berigt, dat bij koninklijk besluit aan de Aken-maastrichtsche spoorwegmaatschappij eene verlenging van twee jaren is toegestaan van den primitief bepaalden termijn, tot het voltooijen en in exploitatie brengen van den spoorweg.

— Dezer dagen is door het stedelijk bestuur gearresteerd de hoofdelijke omslag der gemeente Meppel, tot een bedrag 100 pct. hooger dan de laatste jaren, 't welk, in de tegenwoordige tijdsomstandigheden, de oorzaak is van groote misnoegdheid onder de burgerij. — Het bestuur stelt zich ten regel alle uitgaven bijkans alleen door dien omslag te dekken, en geene middelen worden beproefd, om op andere wijzen in de behoeften te voorzien; noch van markten noch van scheepvaart, wordt direct iets door de stadgenooten betaald, integendeel brengen die haar schade aan; immers, straten, bruggen, kaaijen enz., moet de burgerij onderhouden, ten gerieve van de landlieden en schipperij. — Vele reclames zijn ingediend, zoo tegen den hoofdelijken omslag als tegen de plaatselijke aangelegenheden.

— Bij arrest van den Hoogen Raad, dezer dagen uitgesproken, is het beginsel aangenomen, dat een militair pensioen, inweerwil der op dat stuk bestaande verordeningen van 1802 en 1808, niet onvervreemdbaar kan worden geacht.

— Uit het *Weekblad van het Regt* blijkt, dat de Hooge Raad, bij een arrest van 28 Februarij, in raadkamer gewezen, nopens de overname van een lasterlijk dagblads-artikel in een ander dagblad, heeft beslist: dat, ofschoon het naar de wet zeker is dat, om, wegens het wanbedrijf van laster, als hoofddader, naar art. 367 Strafregt, te kunnen worden vervolgd, men aan iemand daden moet hebben ten laste gelegd, in dat artikel vermeld en op de wijze aldaar voorgeschreven (*imputé à un individu quelconque des faits etc.*) en alzoo niet ieder drukker en uitgever, die in zijn dagblad een lasterlijk artikel, onder vermelding dat het uit een ander blad is overgenomen, heeft geplaatst, daardoor reeds *per se* aan laster als *auctor delicti* schuldig is, echter omgekeerd niet ieder drukker en uitgever van een openbaar dagblad, door wien een zoodanig artikel in zijn dagblad wordt geplaatst, reeds van zelven van alle regtsvervolging ter zake van laster zoude moeten worden ontheven, alleen omdat hij heeft vermeld het dagblad, waaruit hetzelve door hem is overgenomen, en dat artikel in de daad in het door hem vermelde dagblad wordt gevonden; — dat toch uit den aard der zaak eene zoodanige overneming, vooral wanneer dezelve geschiedt op de wijze, gelijk hier (overname in de Kaleidoskoop van het bekende artikel van *de Burger*, over de aftreding des ministers *van Hall*), zeer wel op nieuws eene imputatie en dus het misdrijf van laster kon daarstellen; en dat dit geheel en al van de wijze der overneming en van de omstandigheden is afhankelijk; — en dat zulks bovendien volgt uit het slot van art. 368 Strafregt, welk slot niet aannemelijk zou wezen, indien alleen de eerste te last legger en niet ook de *overnemer* als lasteraar zou kunnen worden vervolgd, en dat dit artikel niet uitzondert het geval, dat bij de overneming tevens is vermeld het dagblad, waaruit dezelve is geschied.

Buitenlandsche berigten.

Oostenrijk. — In Praag is het den 12 tusschen de partij der Czechen of Bohemers, en de Duitschers, vertegenwoordigd door de oostenrijksche bezetting, tot een' dadelijken strijd gekomen. De burgers, met de studenten aan hun hoofd, hebben wapenen geëischt. De bevelhebber, vorst *Windischgräz*, heeft dit geweigerd. Daarop zijn barricades opgeworpen en heeft het gevecht een' aanvang genomen, waarbij de echtgenoot van den bevelhebber, volgens sommigen gedood, volgens anderen gewond is. Men heeft den geheelen dag gevochten, en gedurig het kanonvuur kunnen hooren. De poorten werden gesloten; maar des nachts werden op al de omliggende bergen seinvuren waargenomen, zoodat men zich voorstelde, dat het landvolk de stedelingen te hulp zou komen.

— Den 10 heeft te Innsbruck de opening der Tyrolsche Standen plaats gehad. De gouverneur heeft de openingsrede uitgesproken.

Pruissen. — De hoop, dat de orde in de hoofdstad niet weder zou gestoord worden, is niet vervuld. Den 14 zijn op nieuw pogingen aangewend om de menigte in beweging te brengen, en deze zijn al te zeer gelukt. Het aanbrengen van hekken, om de doorgangen onder het paleis des nachts te kunnen sluiten, heeft tot voorwendsel gediend. Men heeft beweerd, dat het volk daardoor in zijn regt werd gekrenkt. De menigte is te hoop geloopen en heeft de hekken verbroken, waarvan de overblijfselen, door tusschenkomst van studenten, naar het universiteitsgebouw zijn gebragt.

De spanning is steeds toegenomen en heeft des nachts aanleiding gegeven tot verregaande buitensporigheden, waarbij weder een zeker aantal personen het leven heeft verloren, of min of meer zwaar is gewond. Eene menigte heeft zich voor het arsenaal vereenigd, en gevorderd, dat dit gebouw alleen door burgers zou worden bewaakt. De opgewondenheid werd verhoogd door de aankomst van een regement, hetwelk van Stettin naar Magdenburg bestemd was. Eene bende volks, welke zich naar den minister van oorlog begaf, om de overgave van het arsenaal te eischen, is met de burgerwacht slaags geraakt. Ondanks al de aangewende pogingen, om dit te verhoeden, heeft de burgerwacht niet kunnen verhinderen, dat eene menigte in het arsenaal is gedrongen en zich van wapenen heeft meester gemaakt.

Onze *Staats-Courant* van den 16 maakt nog geene melding van de treurige gebeurtenissen gedurende de laatste dagen. Alleen vindt men daarin eene publicatie, waarin gezegd wordt, dat, aangezien bij den aanval op het arsenaal een aanzienlijk getal geweren, waaronder van groote waarde, geroofd zijn, de bewoners van Berlijn dringend uitgenoodigd worden, alles aan te wenden, om die wapens terug te krijgen.

— In de zitting van den 15 heeft de staatsregelende vergadering, ondanks den levendigen tegenstand van de tegenwoordige ministers, besloten dat zij eene commissie zou benoemen, belast om een nieuw ontwerp van staatsregeling voor te slaan, in plaatse van dat door de regering aangeboden. Het schijnt dan ook bijkans onmogelijk, of het kabinet zal gewijzigd worden.

Het voorstel nopens de staatsregeling was van de heeren *Wachsmuth* en *Waldeck*, die betoogden, dat het ontwerp der regering een loutere vorm was (*kohle form*); dat men beginnen moest met het gemeentewezen op te bouwen en de feodaliteit te vernietigen; dat het ontwerp der regering zich daarmede niet bezig houdt; dat, zonder regeling dier maatschappelijke belangen, men eene bloedige omwenteling zou te gemoet gaan. Het voorstel is met 188 tegen 142 stemmen aangenomen.

Italie. — De Romeinsche kamers zijn den 5 Junij door den kardinaal *Altieri* geopend met eene aanspraak, waaromtrent het volgende valt mede te deelen. De genoemde kardinaal had eene andere aanspraak opgesteld, die in oorlogzuchtigen geest tegen Oostenrijk gestemd was en die den verkoop van geestelijke goederen zou aangekondigd hebben. De Paus heeft die aanspraak niet gewild, waarop zij veranderd is. De vraag is nu, of het bewind zal aftreden, dan wel zijne staatkunde aan de kamers onderwerpen, en of deze zich tegen den Paus zullen verzetten.

De Italiaansche zaak nadert hare regeling; het schijnt zeker, dat daartoe slechts eene schadevergoeding noodig is; Oostenrijk zou eene jaarlijksche betaling van 19 millioen vorderen tot volkomen voldoening. Mgr. *Morichini* is, van wege Italië, met de onderhandeling belast.

Frankrijk. — Den 15 Junij zou in de zitting der nationale vergadering door den heer *Pascal Duprat* de uitvoerende commissie geinterpelleerd worden nopens de geruchten, welke omtrent hare aftreding in omloop waren. De tribunes waren zeer opgevuld met toeschouwers, waaronder men een aantal dames opmerkte; maar de teleurstelling was zeer groot, toen de heer *Pascal Duprat* mededeelde, dat hij van zijne interpellatie afzag, aangezien de zaken sedert den vorigen dag zeer veranderd waren. De uitvoerende commissie heeft insgelijks haar voornemen om af te treden, laten varen. Vooral ontwikkelde de heer *Rancé* zijn voorstel, ter vereeniging van Algiers met Frankrijk. De minister van oorlog bestreed dit voorstel.

Terwijl deze zitting alzoo zeer rustig scheen te zullen afloopen, is zij onverwachts aan het slot zeer onstuimig geworden, ten gevolge der voorlezing van een' brief van *Lodewijk Bonaparte*, door den voorzitter. Hij zegt daarin, alle verdenkingen, welke men op hem liet rusten, van zich af te werpen, vermits hij het gezag niet zocht. « Indien het volk (aldus gaat hij voort) mij pligten oplegt, zal ik die weten te vervullen, doch ik verloochen allen, die zich van mijn' naam bediend hebben om onlusten te verwekken. Mijn naam is bovenal een zinnebeeld van orde, nationaliteit, roem, en ik zou liever in ballingschap willen blijven, dan de oorzaak van onlusten en verdeeldheden te zijn.»

Die brief heeft tot de grootste verwarring aanleiding gegeven. De heer *Cavaignac* deed opmerken, dat in dat stuk, hetwelk thans tot de geschiedenis behoort, het woord *republiek* in het geheel niet genoemd is. De heer *Baune* protesteerde tegen, zoo als hij het noemde, de oorlogsverklaring van den pretendent. Frankrijk moest weten, hoe die onvoorzigtige de edelmoedigheid der vergadering heeft beantwoord. De spreker gaf den brief overigens aan de diepste verachting over. — De heer *Antony Thouret* noemde de zinsnede: «indien het volk mij pligten oplegt, zal ik die weten te vervullen,» eene aanzetting tot oproer. De redenaar stelde voor, dadelijk te verklaren, dat *Lodewijk Bonaparte* opgehouden heeft volksvertegenwoordiger te zijn. De heer *Clément Thomas* zeide mede, dat het van belang was, de vergadering niet te sluiten, alvorens maatregelen te nemen. Morgen welligt zou er op straat gevochten worden. Ieder, die de wapenen in naam van een' despoot opnam, moest tot verrader van zijn vaderland verklaard worden. — Op aandrang van den generaal *Cavaignac*, die betoogde, dat het geen zaak was te beraadslagen onder den eersten indruk der gramschap en verontwaardiging, is men heden tot geen besluit gekomen. De zitting is ten 9 ure in de grootste opgewondenheid uiteen gegaan. Van alle zijden der zaal en van de tribunes hoorde men de kreet van: *leve de republiek!*

De *Presse*, het den 15 in de nationale vergadering voorgevallene mededeelende, zeide dat men nu den 16 eene gewigtige zitting kon te gemoet zien, ten zij de nacht wederom den stand van zaken zou doen veranderen. Die voorzegging is werkelijk bewaarheid geworden. Wel waren den 16 wederom meer dan gewoonlijk zeer talrijke troepen rondom het gebouw der nationale vergadering geschaard. Allen verkeerden in eene groote gisting. Te midden van eenen grooten en overal kenbaren angst werd de zitting geopend. Maar het belangwekkende tooneel, dat men daar te gemoet zag, maakte voor eene teleurstelling plaats, welke men evenwel heugelijk noemen mag. De president las namelijk een' tweeden brief voor van prins *Lodewijk Bonaparte*, gedagteekend: Londen, den 15 Junij. Daarin berigt de prins, dat hij, zich onwillekeurig de oorzaak ziende tot onlusten en tweedragt, zijn ontslag als vertegenwoordiger inzendt, en de kiezers voor de op hem uitgebragte keuze bedankt. Hij uit voorts vurige wenschen voor den voorspoed eener groote, verstandige, sterke en gematigde republiek. Wanneer deze op eene hechte wijs bevestigd zal zijn, zal hij terugkomen, om, als eenvoudig burger, onderworpen aan de wetten zijns lands, in Frankrijk te leven.

Er waren sommigen, die de echtheid van den brief in twijfel trokken, vooral daar die niet door den post was ontvangen. De voorzitter heeft echter te kennen gegeven, dat de brief hem was ter hand gesteld door een' letterkundige *Frédéric Briffault*, sedert vele jaren te Londen gevestigd, en die den vorigen dag ten half negen ure van daar vertrokken is.

Al het gewigt der zitting verviel toen. Daar *Lodewijk Napoleon* niet kon onderrigt zijn van den indruk, welken zijn eerste brief gemaakt heeft, erkent men dat hij geheel uit eigen beweging gehandeld heeft. Men houdt het er echter voor, dat hij, inziende in zijn eigen belang eene onvoorzigtigheid gedaan te hebben, door het schrijven van den nadere brief zal hebben willen trachten, die onvoorzigtigheid uit te wisschen.

Het *Journal des Débats*, wiens vaderlandslievende taal en pogingen, om rust en orde te handhaven, vooral na den ommekeer van zaken, men niet genoeg op prijs kan stellen, laat zich nopens den eersten brief, onder anderen, aldus uit:

«Een pretendent, wie dan ook, zal slechts meer voedsel aan verdeeldheid en regeringloosheid geven. De keizer rust in zijn graf; bij heeft aan niemand zijn genie vermaakt, en dit genie was overigens, vergeten wij het niet, dat van het despotismus. Om onze vrijheden te vermeerderen, hebben wij tijdelijk eene verschrikkelijke inbreuk op de orde laten maken; laten wij thans onze vrijheden niet opofferen, om de orde te herstellen. Dit zal geschieden door ons zelve, door de vergadering, welke de geheele natie vertegenwoordigt, door de medewerking van alle welgezinde burgers. Een keizerlijk pretendent zou een' legitimistischen doen ontstaan, en Frankrijk zou van de regeringloosheid in den nog dieperen afgrond van den burgeroorlog vervallen. De nationale vergadering is de wettige regering. Rondom die regering moet men zich scharen. Elders zijne hoop te vestigen, is eene hersenschim en eene dwaasheid!»

In de zitting der vergadering is verder den 16 beraadslaagd over het voorstel, om aan Algerië dezelfde constitutie als aan Frankrijk te geven. De vergadering heeft zich daarmede niet vereenigd, maar goedgekeurd een voorstel van den generaal *Lamoricière*, inhoudende, dat de vergadering, herhalende de verklaring, dat Algerië voor altijd fransch grondgebied is, overgaat tot de orde van den dag. — Ook is ingekomen een ontwerp, houdende, om 300 bataljons nationale gardes mobiel te verklaren, door 20 man uit elk bataljon te nemen. Daarvoor wordt een crediet aangevraagd van 300,000 franken.

In de bureaux is het ontwerp onderzocht, om de assurantie aan den Staat te doen overgaan. Dat ontwerp is zeer bestreden geworden, hoofdzakelijk omdat daardoor inbreuk wordt gemaakt op het eigendomsregt. Men heeft zich ook beklaagd, dat bij de regering de strekking werd opgemerkt, om, even als de pacha van Egypte, alle groote industriële ondernemingen aan zich te behouden. Vele leden hebben het ontwerp ook bestreden, wegens eene strekking van communisme in de finantien, welke zij er in zagen.

— Niet alleen dat de inning van de belasting van 45 centimes in een groot gedeelte van Frankrijk zeer moeijelijk gaat, maar in vele plaatsen kan die in het geheel niet geschieden; in weder andere geeft zij tot ernstige onlusten aanleiding. In La Creuse is er bloed vergoten, en telde men een 15tal dooden.

Deze bloedige ontmoetingen hebben, in den boezem der nationale vergadering, den 17 aanleiding tot ondervragingen aan het bewind gegeven, en wel van de zijde van *P. Leroux*. De regering had van de genoemde plaats, evenmin als van Nimes, waar eene carlistische beweging is uitgebroken, nog geene behoorlijke berigten.

Te Parijs schijnt voor het oogenblik de vrede tusschen de nationale vergadering en het uitvoerend bewind hersteld te zijn. Intusschen heerscht er nog veel onzekerheid over de gevolgen van het gedrag nopens *Lodewijk Napoleon*; niet dat men hem buitengewone geestkracht of bekwaamheid toekent, maar juist op een afstand blijvende, vergroot hij zijne partij.

De heer *Leroux* heeft in de nationale vergadering bij herhaling zijne socialistische denkbeelden ontwikkeld, doch de vergadering heeft hem ten slotte met minder belangstelling aangehoord; en de minister *Flocon* heeft hem geantwoord, dat de regering voornemens was aan de verschillende scholen de gelegenheid te geven hare onderscheidene stelsels den toets te laten doorstaan.

Spanje. — Het gerucht verbreidt zich op nieuw, dat de koningin zich in gezegende omstandigheden bevindt.

Belgie. — Naar men verneemt, zal de koning den 26 dezer de kamers in persoon openen. Deze zullen zich alleen bezig houden met het onderzoeken der geloofsbrieven, zamenstelling der bureaux, en het beraadslagen en stemmen van het adres, in antwoord op de troonrede, om daarna tot September of de eerste dagen van October uiteen te gaan.

Groot-Brittannië. — De gewezen koning der Franschen, vergezeld van den hertog en de hertogin *van Nemours*, heeft een bezoek bij de hertogin *van Kent* afgelegd. De graaf *de Neuilly* scheen eene goede gezondheid te genieten, doch was toch zeer zwak.

— Gister avond heeft lord *J. Russell* zijnen voorslag nopens de West-Indiën gedaan. Zijns inziens was de tegenwoordige staat van kwijning aldaar meer gezien, en waren de koloniën toch later weder opgekomen; minder de oogenblikkelijke kwijning, dan den algemeenen stand der wetgeving moest men in het oog houden. Twee zaken hadden de West Indiën zwaar getroffen. Vooreerst de afschaffing van de slavernij; dit was eene groote daad van menschenliefde en regtvaardigheid; ware die maatregel niet genomen, men zou de West-Indiën in veel bekommerlijker staat zien. De proefneming om Europeanen als werklieden in de West-Indiën in te voeren, was mislukt; die der vestiging van Coelies was weinig meer geslaagd; andere maatregelen waren genomen, waartegen men indertijd wel veel was opgekomen, doch die toch niet verwerpelijk schenen. De andere schok, aan de West-Indiën toegebragt, was de verandering in de suikerregten, door den invoer van suiker van vrijen arbeid in 1845, en van alle vreemde suiker in 1846, onder verschillende vermindering van regten, welke in 1851 zoude uitloopen op eene volkomen gelijkheid van suikerregten. Het doel der wet van 1846 was goed. Dit was om de suiker in Engeland goedkooper te maken, dat doel was bereikt, gelijk het oogmerk van de wet van 1834, de bevrijding van 800,000 slaven. Intusschen hadden de eigenaars in de W. I. door de wet van 1846 wel geleden, en hadden zij aanspraak op eenige opbeuring. De minister stelde voor een voorschot aan de koloniën te doen, onder waarborg van de koloniale inkomsten, ten behoeve van de kosten van landverhuizing; met andere woorden stelde hij een waarborg voor van eene koloniale leening van 500,000 p. st., boven de 150,000 p. st., die het Huis reeds in deze zitting heeft gewaarborgd.

De minister sloeg wijders voor na den 5 Julij dezes jaars het regt op de koloniale suiker te verminderen tot 13 sh., en dan trapsgewijs jaarlijks, tot dat het in 1854 10 sh. zal bereikt hebben. Hij wilde het regt op gewone vreemde moscovado suiker laten zoo als bij de wet van 1846; doch hij sloeg een nieuw onderscheidend regt voor de vreemde bruine gekleide suiker, als van 5 julij 1848 tot 5 Julij 1849 zou het regt 20 sh. blijven, en dan per jaar 1 sh. 6 d. afnemen, tot dat het in Julij 1854 een regt van 10 sh. zou bereikt hebben.

Van verscheiden zijden werd dit ontwerp als ongenoegzaam of uit andere redenen bestreden. De kanselier van de schatkamer betoogde daarop de onmogelijkheid, om alle suiker van slavenarbeid uit dit land te weren.

Lord *Bentinck* meende dat de maal, die deze tijding naar de West-Indiën zal overbrengen, aldaar verderf zou aanbrengen. Lord *Russell* zeide nader, dat er hier te lande geene reactie tegen de vrijheid van handel was ontstaan; dat men waken moest, dat de verbruiker in Engeland niet noodeloos dure suiker zou slijten, en dat een onderscheidend regt van 10 sh. op vreemde suiker, door sommige leden verlangd, daartoe zou lijden.

— Geruchten wegens eene ophanden zijnde vredebreuk met Spanje worden stellig tegengesproken; de spaansche gezant te Londen is uit eigen beweging naar Spanje vertrokken. De bekende heer *Olozaga* is aldaar aangekomen.

LAATSTE BERIGTEN.

HessenDarmstadt. — De groothertog *Lodewijk II* is den 16 Junij, in 72jarigen ouderdom, overleden. In Maart jl. had bij zijnen oudsten zoon reeds tot mederegent benoemd.

Oostenrijk. — De tijdingen uit Praag van den 14 luiden in het voordeel van de troepen; het landvolk had weinig deelneming voor den opstand aan den dag gelegd.

— De sardinische schout-bij-nacht voor Triëst heeft die haven werkelijk in staat van blokkade verklaard.

— De keizer zegt in eene aanspraak, tot de Weeners gerigt, dat hij de nationale vergadering in hun midden zal openen.

Pruissen. — De graaf *v. Canitz* heeft de portefeuille van oorlog nedergelegd; de luit.-gener. *v. Schreckenstein* zal hem opvolgen.

Te 's Gravenhage, bij GEBROEDERS BELINFANTE.